

[Arbejdsministeren]

Det var selvfølgelig en fortaelse. Hr. Glistrup har ret, tallet er 1,2 mia kr.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR) om indsættelse af en ny paragraf forkastedes, idet 5 stemte for, 170 imod.

§ 1

forkastedes, idet 65 stemte for, 110 imod.

§§ 2 og 3

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 i betænkningen om, at §§ 1-3 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 3 i betænkningen om indsættelse af en ny paragraf forkastedes, idet 30 stemte for, 145 imod.

Ændringsforslag nr. 4 var taget tilbage.

§ 4, ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af arbejdsministeren, § 5, således ændret, ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af arbejdsministeren og § 6, således ændret, vedtoges uden afstemning.

§ 7

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 i betænkningen om, at § 7 udgår, var dermed vedtaget.

§ 8

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 i betænkningen om, at § 8 udgår, var dermed vedtaget.

§§ 9 og 10

forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 i betænkningen om, at §§ 9 og 10 udgår, var dermed vedtaget.

Ændringsforslag nr. 8 i betænkningen om indsættelse af 2 nye paragraffer forkastedes, idet 49 stemte for, 126 imod.

Ændringsforslag nr. 2 uden for betænkningen af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR) betragtedes

som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1 uden for betænkningen af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR).

Ændringsforslag nr. 9 i betænkningen om en ny affattelse af §§ 11-13 og §§ 11-13 i den nye affattelse vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 i betænkningen angående titlen

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af:

Forslag til lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

(Lovforslag nr. L 62. Fremsat 4/12 79. Første behandling 6/12 79. Betænkning 17/12 79).

Der var stillet 12 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der stillet 1 ændringsforslag af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR) (se nedenfor).

Ændringsforslag

Af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR):

Til § 4

Paragraffen affattes således:

»§ 4. Lønmodtagernes Dyrtidsfond ledes af en bestyrelse på 21 medlemmer, som vælges ved direkte valg (urafstemning) blandt samtlige fondens kontohavere efter regler fastsat af finansministeren tilsikrende bredest mulig repræsentation af ønsker til fondens virksomhed.«

Bemærkninger

Ændringsforslaget tilsigter at sikre, at fondsbestyrelsen – hvis der er flertal for fondens oprettelse – sammensættes så demokratisk/repræsentativt som muligt ved direkte valg blandt fondens kontohavere. Det udelukkes dermed, at travlt optagne organisationsfolk, der er valgt med en bestemt, begrænset kompetence, uden indforståelse fra deres medlemmer og andre fondskontoindehavere tildeles den betydningsfulde kompetence, medindflydelsen på fondens dispositioner indebærer.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Aage Andersen (S):

Indledningsvis skal jeg indstille de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag til vedtagelse, idet jeg på socialdemokratiets vegne må afvise øvrige stillede ændringsforslag. Jeg kan i den forbindelse, selv det sene tidspunkt taget i betragtning, ikke undlade at knytte et par enkelte bemærkninger til et par af de stillede ændringsforslag.

Først de konservatives og venstres ændringsforslag om, at fondsmidlerne frigives allerede nu, mod at de bindes til pensionsformål. Her er tale om et forslag helt i overensstemmelse med disse partiers ihærdige bestræbelser for at hindre lønmodtagerne i kollektivt at disponere over egne midler. Det gælder også om i denne situation at få disse lønmodtagerpenge kanaliseret ind i den almindelige pengeomsætning, således at de kan dirigeres af den lille flok af til dels anonyme folk, der dirigerer den øvrige kapital her i landet.

Det andet ændringsforslag, jeg vil beskæftige mig lidt med, er socialistisk folkepartis ændringsforslag om, at pengene skal udbetales til lønmodtagerne her og nu. Her er efter min opfattelse tale om et forslag, som er meget lidt gennemtænkt. I realiteten vil der ske det stik modsatte af, hvad SF formentlig ønsker sig, idet samfundet i den nuværende økonomiske situation må reagere i selvforvar, hvis et sådant milliardbeløb blev udpumpet i købekraft. Her er tale om et beløb, der omtrent er af samme størrelse som det beløb, de inddragne dyrtidsportioner, der er stillet forslag om, vil udgøre. Der skal en meget livlig fantasi til at forestille sig, at et samfund på den ene side inddrager et stort milliardbeløb og på den anden side med den anden hånd udpumper et tilsvarende eller endnu større milliardbeløb. Resultatet vil naturligvis blive, at de indefrosne dyrtidsportioner, hvis de blev udpumpet som købekraft, på den ene eller anden måde måtte inddrages af samfundet. Lønmodtagerne ville hermed til glæde for ingen – måske med undtagelse af de partier, for hvem kollektive lønmodtagerfonde er den rene vederstyggelighed – for stede have mistet de opsparede dyrtidsportioner. Alt i alt vil lovforslagets bestemmelse om, at beløbene successive udbetales som kapitalpension til de enkelte lønmodtagere, være så langt at foretrække. Jeg er også overbevist om, at langt de fleste af lønmodtagerne vil være enige med socialdemokratiet i denne opfattelse.

Christoffersen (V):

Forslaget har ikke undergået nogen væsentlige ændringer med de ændringsforslag, regeringen nu stiller, og derfor har vi stadig de hovedindvendinger mod det, som vi rejste allerede under førstebehandlingen. Vi er modstandere af den sammensætning, som ministeren foreslår ledelsen skal have. Vi er modstandere af, at midlerne nu kan bruges til øget overtagelse af virksomheder, og vi ønsker principielt en ordening, som gør det muligt for den enkelte lønmodtager efter sit eget frie valg at træffe beslutning om, hvorledes midlerne skal bindes til pensionsformål.

Derfor vil man også kunne se, at de ændringsforslag, som venstre og det konservative folkeparti har stillet i fællesskab, søger at imødekomme netop disse tre indvendinger.

[Christophersen]

Vi foreslår i ændringsforslag nr. 4, at ledelsen af dyrtidsfonden skal være identisk med ledelsen af ATP-fonden. Vi foreslår i ændringsforslag nr. 9, at ATP-fonden og dyrtidsfonden tilsammen højst må eje 15 pct. af aktierne i et selskab, altså præcis det samme niveau for aktiebesiddelse, som ATP-fonden i dag må komme op på ved anvendelse af sine egne og de indefrosne midler. Og vi foreslår i ændringsforslag nr. 3, at der gives adgang til for den enkelte lønmodtager at få udbetalt indestående. I konsekvens heraf skal der naturligvis gennemføres en lovgivning, som angiver, på hvilken måde den enkelte kan vælge at lade sit beløb binde med pensionsformål.

Om regeringens ændringsforslag skal jeg gøre nogle få bemærkninger, og dem håber jeg at ministeren vil lytte til, for nu kommer jeg til et problem, som ikke kun er et politisk, men også et praktisk problem, og som jeg er ked af at ministeren ikke har undersøgt. Der er først det ændringsforslag, der går ud på, at man skal lade statsrevisorerne udpege ét medlem til dyrtidsfondens ledelse.

I den forbindelse bliver jeg nødt til at gøre ministeren opmærksom på, at der findes en folketingsbeslutning fra 1975 vedrørende statsrevisorernes virksomhed, i hvilken folketingsbeslutning det er nedlagt som en klar bestemmelse, at statsrevisorer ikke uden godkendelse fra folketingets udvalg for forretningsordenen kan sidde i ledelsen, hverken i bestyrelsen eller repræsentantskabet, for foretagender af denne karakter. Jeg vil derfor gerne spørge ministeren, om man har undersøgt, hvorledes de regler, man nu forestiller sig, forholder sig til denne folketingsbeslutning, og hvordan regeringen overhovedet havde tænkt sig at statsrevisorerne skulle administrere denne bestemmelse, hvis det var en af statsrevisorerne, der skulle vælges. Jeg vil også gerne vide, om det er en anden, en ikke-statsrevisor, der skal vælges af statsrevisorerne. Hvis det sidste er tilfældet, er problemet naturligvis ikke det, jeg her citerer, men så kan det være et helt andet. Hvordan i alverden skulle statsrevisorerne egentlig finde ud af, hvem det skulle være, og hvorfor skulle det så specielt være dem, der var valgkollegium? Jeg vil altså gerne have et svar på det.

Det andet regeringsændringsforslag, som jeg vil nævne, går ud på, at ATP-fonden og

dyrtidsfonden nu højst må eje 20 pct. i fællesskab af aktierne i en virksomhed, og det må vel forstås sådan, at ATP-fonden stadig kan købe 15 pct. af aktierne, men hvis ATP-fonden – og det er også et spørgsmål til ministeren, som jeg ville være glad for at få besvaret – ikke ejer nogen midler i et selskab, kan dyrtidsfonden erhverve op til 20 pct. Der ligger altså en reel udvidelse af aktieerhvervelsesmulighederne, og det vil vi derfor stemme imod, ligesom vi vil stemme imod ændringsforslaget om statsrevisorerne på grund af de tidligere fremførte synspunkter.

Endelig er der ændringsforslagene nr. 6 og 7, som skal give fonden ret til at udlåne med henblik på arealerhvervelse og med henblik på at indskyde kapital i andelselskaber. Dem vil vi også stemme imod. Vi mener, at det bør være præcis de samme anbringelsesformer, som ATP-fonden i dag har, der skal gælde for dyrtidsfonden.

Endelig skal jeg vende mig til SFs ændringsforslag nr. 1, hvortil hr. Aage Andersen, som jeg i det tilfælde er delvis enig med, har fremført nogle kritiske synspunkter. Jeg vil bare understrege, at det er en fuldkommen absurd tankegang, at man som led i en omkostningsbegrænsende politik skal bede landets virksomheder om at indbetale 12 mia kr. i dyrtidsfonden. Det ville jo dels koste det offentlige 4–5 mia kr. – jeg ved ikke, hvorfra fru Lilli Gyldenkilde og hendes parti ville skaffe det beløb – dels ville det koste virksomhederne 6–7 mia kr., hvilke 6–7 mia kr. vel ville svare til noget i retning af 5 dyrtidsportioner lagt oven på de øvrige, der måtte dukke op i løbet af de nærmeste år, så det vender vi os naturligvis også imod.

Konklusionen er således, at vi stemmer for de ændringsforslag, vi selv har stillet, og det er klart, for de vil afgørende forbedre forslaget. Alle de øvrige vil ikke ændre ved realiteten i det forslag, vi fra starten var modstandere af.

Ninn-Hansen (KF):

I betragtning af, at vi er nået til en lang dags nat, skal heller ikke jeg gentage, hvad jeg sagde ved første behandling. Det er jeg heller ikke i stand til af andre grunde, for da jeg holdt min tale ved førstebehandlingen af dette lovforslag, var jeg meget optimistisk på

[Ninn-Hansen]

to punkter. Det ene var med hensyn til, at der ville blive ført indkomstpolitik her i landet, og at vi kunne hjælpe hinanden med det, men i mellemtiden har regeringen opgivet at føre indkomstpolitik.

Det anden punkt, hvor jeg var optimistisk, var med hensyn til, at regeringen – og navnlig statsministeren – ville opretholde den gode, gamle regel om, at indgåede aftaler er noget, man overholder. Også på det punkt har regeringen opgivet: den vil ikke holde en tidligere indgået aftale. Statsministeren har jo givet forklaringen: når aftalen er tre år, skal man ikke længere overholde den.

Til gengæld kan vi jo lykønske statsministeren med en anden sejr. Det er i den forløbne periode lykkedes for statsministeren at flytte arbejderbevægelsens 1½ år gamle borgerkrig fra den socialdemokratiske gruppe over til LOs forretningsudvalg. Det er bekvemt og behageligt for statsministeren, at dette er sket, men vi andre må beklage, at det har kostet så meget, at det har kostet indkomstpolitikken og et helt afgørende princip, som vi har efterlevet på Christiansborg, nemlig at forlig, der er indgået, overholder man til punkt og prikke.

Jeg ved ikke, om andre vil medvirke til, at statsministeren kan få gennemført dette aftalebrud. I arbejdsmarkedsudvalget har vi fået et bilag, nummereret som bilag 2 til beslutningsforslag nr. B 12, der er et optryk fra den udmærkede bog, der hedder Folketingsårbogen, og hvori står omtalt et bilag, der var optrykt til den betænkning, der blev afgivet vedrørende folketingsbeslutningen om indkomstpolitik for årene 1977-78 og 1978-79, en betænkning afgivet den 19. august 1976 af det politisk-økonomiske udvalg. Dette bilag har som overskrift »Aftale mellem de fire forligspartier og det konservative folkeparti«. Hr. Arne Bjerregaard gav ved førstebehandlingen en meget klar redegørelse for indholdet af forliget mellem de fire partier. For det konservative folkeparti er det afgørende, at vi fik den aftale, som jeg nu har nævnt flere gange, der blev truffet med regeringen, som en videreførelse af aftalen med det radikale venstre, centrum-demokraterne og kristeligt folkeparti foruden socialdemokratiet. Jeg kender disse tre partier så godt, at jeg ved, at ingen af dem vil yde medvirken til et aftalebrud.

Vedrørende den betænkning, der er afgivet, og de ændringsforslag, der er stillet, skal jeg henvise til de bemærkninger, der før blev fremsat af hr. Christophersen, og skal yderligere tilføje, at hvis et flertal, trods den klare stilling der var imod forslaget ved første behandling, virkelig vil gennemføre oprettelsen af denne dyrtidsfond i strid med de aftaler, der blev truffet, så har det konservative folkeparti kun ét at gøre over for de mange lønmodtagere, der må se deres midler tvangsanbragt, og det er at søge at få tilslutning her i folketinget til et forslag, der går ud på, at enhver lønmodtager, hvem han eller hun end er, kan forlange pengene udbetalt fra denne fond. Det har vi stillet ændringsforslag om, og jeg opfordrer alle her i tinget til at stemme for dette ændringsforslag. Den sag drejer sig i al enkelhed om følgende: skal man give lønmodtagerne her i landet tvangsbeholdningsmægtigede, eller regner vi med, at også lønmodtagerne er selvstændige mennesker, der selv må bestemme over deres formueandele? Hvis man mener det sidste, må man stemme for det ændringsforslag, vi har stillet.

Glensgård (FP):

Beslutningsforslag nr. B 12, var det bluff? Nej, formentlig ikke – rendyrket socialdemokratisk politik. Men blev det fremsat for at være et virkemiddel til at få gennemført forslaget om Lønmodtagernes Dyrtidsfond? Det var nogenlunde det, jeg hævdede ved førstebehandlingen, og hvem røg lige i gyngen? Det gjorde de radikale; direkte ned i gyngen. Salamimetoden fungerede perfekt. De radikale røg direkte med på Lønmodtagernes Dyrtidsfond.

Så er socialdemokraterne egentlig vældig godt tilfreds. At de har Thomas Nielsen til at stå og råbe lidt ude i kulissen, betyder ikke så meget for dem, men nu har de fået lagt op til et økonomisk demokrati, de har fået startet den centrale fond. Det er det, der er socialdemokraternes hovedmål, og det lykkedes for dem, fordi de radikale enten har været for søvnige eller har været for ivrige efter at komme ind i et forlig; jeg skal ikke tage stilling til, hvilken af de to muligheder der har været bestemte for de radikale.

Men det er i hvert tilfælde givet, at socialdemokraterne nu har fået gennemført denne socialdemokratiske styrede fond – og at den

[Glensgård]

skal være socialdemokratisk, er der ingen tvivl om. Jeg forstod også på ordføreren for socialdemokratiet, at det var bedre at få de mennesker til at styre kapitalen i Danmark; jeg forstod, han havde en idé om, at der var en lille grå gruppe mennesker, som i øvrigt ellers styrede kapitalen. Så kan jeg gå rundt til alle de mennesker, som jeg ved er virksomhedsejere og aktieejere, og sige: I hører til en lille grå gruppe i befolkningen.

Men vi har jo under udvalgsarbejdet set noget, der er næsten komisk, for socialistisk folkeparti, som heller ikke kan lide en central fond – sådan har jeg i hvert tilfælde hidtil opfattet deres politiske program, men det ændres måske hurtigere, end jeg kan nå at læse det – har lavet det komiske nummer, at de siger: nu skal lønmodtagernes indefrosne dyrtidsportioner udbetales, og så kommer der den lille krølle på, at de skal indbetales én gang til af arbejdsgiveren.

De midler, der så kommer til at ligge i den nye fond, skal sandelig bruges. Der er ikke noget direkte forslag om, hvorledes de skal bruges, men under udvalgsarbejdet er vi blevet klar over, hvad de skal bruges til. De skal bruges til at hjælpe f. eks. 3F i Horsens, et kæmpestort økonomisk hul, pengene kan puttes ned i. Det vil sige, at alle de mennesker, der skulle have midler stående i dyrtidsfonden, nu må se, at fru Lilli Gyldenkilde og andre gerne vil have disse midler kanaliseret over i nogle virksomheder, som økonomisk ikke kan gå rundt.

Vi kan naturligvis ikke acceptere en sådan fremgangsmåde. Under udvalgsarbejdet havde vi en del diskussion om, hvad sådanne fondsmidler skulle bruges til. De skulle som sagt bruges til sådan noget som 3F, og de skulle også bruges til andre kooperative foretagender. Jeg kunne så nævne, at vi har en kooperativ virksomhed i Horsens, som en del socialdemokrater kender, nemlig Horsens Køkkenelementfabrik. Den har været lidt mere genial, for den har nemlig lavet to betalingsstandsninger, hvoraf den ene gik igennem med 25 pct., så vidt jeg husker, og den anden noget mindre. Det var altså kreditorerne, der betalte direkte ned i fagbevægelsens kasse, og det er det selvfølgelig op til kreditorerne at afgøre om de vil. Men nu skulle vi altså have en sikkerhed for, at den nye fond også skulle kunne pumpe penge ud

i en virksomhed som eksempelvis Horsens Køkkenelementfabrik.

Men der er jo nogle huller, der er endnu større: man kan tænke på sådan noget som dagbladet Aktuelt. Nu kan fagbevægelsen blive fri for at tage direkte af sine egne midler, den kan nøjes med at tage direkte fra dyrtidsfonden og pumpe ned i dagbladet Aktuelt. Jeg skal ikke specielt sige, at det ville være mere ulykkeligt, om man tog af dyrtidsfonden, end om man tog af fagbevægelsens penge, fordi det er jo under alle omstændigheder en tvangsstyring. Tog man af dyrtidsfondens penge, ville der også være nogle af mine midler. Det ville der ikke være, hvis man tog af fagbeværelsens, men så ville der være andre mennesker, der kom endnu mere i klemme, og derfor er det egentlig lige ulykkeligt, om man tager af fagbevægelsens penge eller man tager af dyrtidsfondens penge.

Men vi fik altså salamimetoden sat i gang, og selv om de radikale under udvalgsarbejdet gav udtryk for, at de måske ikke var så glade for forslaget, måtte vi alligevel se, at forslaget skal køres igennem bl. a. på de radikales stemmer.

Under førstebehandlingen var der jo en del debat foranlediget af hr. Ninn-Hansen, og hr. Ninn-Hansen har også taget det op her under andenbehandlingen. Hr. Ninn-Hansen sagde under førstebehandlingen – jeg har det ikke ordret, men jeg husker, det var noget i den retning – at han aldrig i de snart 30 år, han havde siddet i folketinget, havde følt sig snydt i forbindelse med et forlig. Vi har adskillige gange fortalt, hvorledes socialdemokraterne har brudt forlig, men hver gang vi taler om det, siger både de konservative, venstre og de øvrige firkløverpartier: ja men i den aktuelle situation må man respektere, at regeringen bryder et forlig. Der er et andet forlig, som agtes brudt af regeringen, og det er forsvarsordningen, som regeringen vil bryde med 100 mill. kr., men det accepterer man altså stille og roligt. Nu må vi så se i øjnene, at regeringen ganske givet bryder også dette forlig med firkløverpartierne, og så må hr. Ninn-Hansen, når han ser, at forslaget nu stemmes igennem – hvis regeringen da overlever de næste 24 timer – acceptere, at det nu vil stå på tryk, at det konservative folkeparti er blevet snydt i forbindelse med et brudt forlig.

[Glensgård]

Vi vil stemme for de ændringsforslag, som, skal vi sige formindsker generne, og det er jo kun bagateller, men vi kan ikke stemme for de forslag, venstre og det konservative folkeparti har stillet, ud fra den betragtning, at vi ønsker de pågældende midler tilbageført til statskassen og udbetalt i direkte folkepension til landets borgere. Af den grund kan vi naturligvis heller ikke stemme for fru Lilli Gyldenkildes ændringsforslag til dyrtidsfonden.

Så er der nogle tekniske ændringer, der går ud på, at der af dyrtidsfondens midler og ATP-midlerne maksimalt kun kan investeres en vis procentsats i et enkelt aktieselskab. Det har vi vurderet som værende en begrænsning af den socialdemokratisk styrede fonds aktivitetsmuligheder, og da vi vil støtte enhver begrænsning af en sådan fond, vil vi altså også i dette tilfælde støtte regeringen. Vi er godt klar over, at når ændringsforslaget er kommet ind, skyldes det det forlig, der er indgået om dette lovforslag mellem de radikale og regeringen.

Til slut vil jeg gerne sige, at når vi nu skal stemme om Lønmodtagernes Dyrtidsfond, skal folketingets medlemmer tænke på, at det er begyndelsen af den pølse, som jeg talte om over for arbejdsministeren under førstebehandlingen af beslutningsforslag nr. B 12. Nu er vi startet, og vi er altså startet på socialdemokratiets økonomisk demokrati-tanker. Jeg siger bare: velbekomme! Fremskridtspartiet skal ikke være med til at nyde af den ret.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg må starte med at sige til hr. Glensgård, at det er lidt trist, at hr. Glensgård åbenbart har været så lidt i arbejdsmarkedsudvalget eller eventuelt har været optaget af noget andet, mens han har været i arbejdsmarkedsudvalget, at hr. Glensgård ikke er klar over, at der er tale om to forskellige fonde. Vi har talt om overskudsdeling oppe i udvalget, og vi har talt om dette her oppe i udvalget, men de spørgsmål, jeg har stillet, gående ud på, om der eventuelt kunne blive tilskud til en form for 3F, Kastrup Glasværk el. lign., har intet med det foreliggende forslag at gøre. Det er noget, der har haft med beslutningsforslag nr. B 12 at gøre. Dette være lige sagt med det samme.

I øvrigt undrer det mig ikke, at hr. Glensgård ikke ved, at vi i socialistisk folkeparti

naturligvis går ind for en solidarisk fond. For hr. Glensgård har det jo nok som de fleste politikere: de er mere optaget af at høre, hvad de selv siger, end at høre efter, hvad andre siger.

Så til ændringsforslagene. Jeg tror, det er 10. gang – så det er jo lige ved at være en mærkedag for os i dag – at vi stiller forslag her i folketinget om, at disse penge nu skal udbetales fra den fond, og det gør vi også i dag. Når vi skriver i ændringsforslaget, at arbejdsgiverne må indbetale de penge, der bliver udbetalt, har det sammenhæng med det, der skete under førstebehandlingen. Da nævnte jeg nemlig over for ministeren, at vi ville stille dette forslag, og fik så et stort økonomisk foredrag – hvilket måske også kan være nødvendigt – om, hvad der ville ske, når disse penge blev udbetalt. På den baggrund mente vi i SF, at det naturlige sted at tage dem måtte være dér, hvor de har gavnet i første omgang. De er taget fra arbejderne og givet til arbejdsgiverne, og så må det naturlige også være, at de, der har haft gavn af dem i så lang tid, indbetaler dem igen, den dag de skal udbetales.

Der bliver imidlertid ikke tale om, at der skal udbetales 10–12 mia kr., for der er noget, der hedder skat, og noget, der hedder moms, og når de er taget fra, er der vel tale om en 5–6 mia kr. Det er ganske vist også mange penge, men det er ikke desto mindre det, man har taget fra lønmodtagerne, og derfor er der ikke spor urimeligt i, at de bliver betalt tilbage.

Så vil jeg sige noget om det ændringsforslag, der er stillet af venstre. Jeg lyttede meget, da hr. Ninn-Hansen var heroppe og talte så smukt om selvbestemmelse, og jeg spekulerede på, hvordan det kan være, at man taler om det i forbindelse med dette her, for det har jo ikke spor med selvbestemmelse at gøre. Det forslag, de her har stillet, går jo ud på, at disse penge skal bindes på ny. Så skal de stå i en bank, og dermed får den enkelte jo ikke reelt noget at sige over dem alligevel. Det er jo blot et nyt bindingsforslag. Det fremgår godt nok ikke af bemærkningerne og heller ikke af forslaget, men det fremgår af betænkningensbidraget. Så det kan vi naturligvis ikke stemme for.

Såfremt vores ændringsforslag, som nu er stillet for 10. gang, mod forventning ikke skulle blive vedtaget, er det SFs opgave at

[Lilli Gyldenkilde]

gøre dette forslag så godt som muligt, og derfor agter vi at stemme for de ændringsforslag, der i øvrigt foreligger, og som vi synes skaber forbedringer, når det nu ikke kan være andet. Vi ser ændringsforslagene nr. 7, 9 og 10 i sammenhæng. Der er lavet nogle forbedringer, som betyder, at man kan gå ind i kommunale jordkøb, og det synes vi er glimrende. Der er også lavet den forbedring, at man kan give udlån til andelsselskaber, hvilket vi også finder glimrende.

Så er der et ændringsforslag nr. 9 af venstre, de konservative og centrum-demokraterne, som skal indskrænke mulighederne for at placere penge, og det kan vi naturligvis ikke stemme for.

Sluttelig vil jeg igen anbefale, at man stemmer for, at disse penge bliver udbetalt, og derfor skal man også stemme for det sidste ændringsforslag, som går ud på, at denne lov kommer til at hedde lov om udbetaling af indefrosne dyrtidsportioner.

Bolvig (RV):

Venstre og de konservative mener, at vi gennem vedtagelsen af denne af ministeren ændrede lov etablerer en central fond, der gradvis vil overtage større og større dele af erhvervslivet, og at de indefrosne dyrtidsportioner nu forvandles til et redskab for en rent politisk tankegang. Jeg ser, hr. Christoffersen nikker, så det er et korrekt citat. Denne vrede og hr. Glensgårds dirrende forargelse var måske på sin plads, hvis regeringens oprindelige intentioner var blevet fulgt, men det er jo ikke tilfældet – slet ikke.

Jeg sagde under førstebehandlingen, at det radikale venstre ikke kunne støtte det oprindelige forslag uden betydelige forandringer. Jeg finder, at regeringen har været så imødekommende over for det radikale venstres ønsker, at vi kan støtte de ændringer, der er foreslået af arbejdsministeren. Det er en imødekommelse over for det radikale venstre, som vi påskønner, at det bliver muligt for dyrtidsfonden at stille midler til rådighed for kommuner og andelsselskaber, først og fremmest til støtte for boligformål. Vi er også tilfredse med, at regeringen understreger, at fonden er en lukket fond, som ikke kan få tilført yderligere midler.

Vores modvilje var især rettet mod det forhold, at såvel ATP-fonden som Lønmod-

tagernes Dyrtidsfond kunne opkøbe 15 pct. af aktiekapitalen i det samme firma og gennem 30 pct.s aktiebesiddelse få en dominerende indflydelse i de enkelte virksomheder. Vi har opnået, at dette ikke kan ske.

Hr. arbejdsminister, ATP-fonden bør fremover kun kunne købe børsnoterede aktier, mens dyrtidsfonden – og kun den – også bør kunne opkøbe aktier i ikke-børsnoterede selskaber. Med en sådan adskillelse kan det radikale venstre acceptere, at den maksimale fondsaktiebesiddelse i et enkelt selskab kan nå op på 20 pct.

Det radikale venstre vil stemme for samtlige af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, og vi modsætter os alle andres.

Mimi Jakobsen (CD):

Centrum-demokraterne finder også, at dette forslag, som ikke er vor udprægede livret, har undergået en udvalgsbehandling, som har været til gavn for forslaget, men ændringsforslag nr. 1 fra fru Lilli Gyldenkilde kan vi ikke stemme for. Vi tør ikke tage medansvar for, at man pumper 10 mia kr. ud i forbruget ved at udbetale disse dyrtidsportioner direkte til frit forbrug til lønmodtagerne.

Vi stemmer naturligvis for ændringsforslag nr. 2, og også ændringsforslag nr. 3 vil vi stemme for, for det er i virkeligheden det, vi ønsker primært. Vi mener stadig væk, at det er den enkelte lønmodtagers penge og at de, forudsat naturligvis at man skaber betingelser for, at lønmodtageren får bundet disse penge på en måde, han eller hun selv vælger, kan og bør udbetales til den enkelte, og det vil vi gerne stemme for.

Angående ændringsforslag nr. 4 om sammensætningen i bestyrelsen af dyrtidsfonden vil jeg sige, at vi også har sympati for det ændringsforslag, men at vi på den anden side set finder det væsentligere at opnå nogle strammere regler for anbringelsen af midlerne end at sætte meget ind på bestyrelsens sammensætning. Vi vil derfor ikke stemme for dette ændringsforslag.

Hvad angår ændringsforslag nr. 5, vil også jeg gerne høre arbejdsministerens fortolkning. Jeg har ikke fortolket det sådan, at det er en statsrevisor, der skulle sidde i denne bestyrelse, men det kan vi lige få arbejds-

[Mimi Jakobsen]

nisterens svar på. I øvrigt vil CD stemme for forslaget.

Ændringsforslag nr. 6 og 7 er der ingen problemer med.

Ændringsforslag nr. 8 finder vi er positivt, og vi stemmer for. Det er igen en stramning af anvendelsen fra 25 pct. til 20 pct. Det må, så vidt jeg kan regne ud, betyde, at vi fra en fond på 3 mia kr. kommer ned på en fond på noget med 2,4 mia kr., hvis vi forudsætter, at totalsummen er 12 mia kr. Det var måske meget rart lige at få konkretiseret de tal fra ministeren, også fordi det jo nu er blevet fremstillet, som om dette er nogle ubegrænsede midler, der til al evighed kan tilflyde og dominere erhvervslivet. Det mener jeg ikke er retfærdigt. Jeg deler fuldstændig venstres, de konservatives og fremskridtspartiets syn på en central fond og på B 12 – og det vender vi tilbage til – men efter de ændringer, der er foretaget her, mener jeg, man har overfortolket indholdet af dette forslag, men det kan vi jo tale mere om på fredag eller lørdag.

Ændringsforslag nr. 9 støtter vi naturligvis, vi er selv medforslagsstiller. Skulle dette mod forventning ikke blive vedtaget, stemmer vi naturligvis for arbejdsministerens ændringsforslag nr. 10, som fastsætter en grænse på 20 pct. for aktieopkøb med ATP-fonden og dyrtidsfonden tilsammen. Det mener vi absolut er en forbedring i forhold til de reelt 30 pct., som det i øjeblikket er muligt at opkøbe.

Ændringsforslag nr. 11 betragter vi som en konsekvens af ændringsforslag nr. 3, og bliver nr. 3 vedtaget, stemmer vi naturligvis også for nr. 11.

Derimod kan vi ikke stemme for ændringsforslag nr. 12, og det fremgår af de bemærkninger, jeg gav til ændringsforslag nr. 1 af fru Lilli Gyldenkilde, hvorfor.

Endelig vil jeg fremhæve den udtalelse, vi i betænkningen har fået fra ministeren om, at dyrtidsfonden efter regeringens opfattelse er en lukket fond, og at der ikke kan ske yderligere tilførsel af midler, således at mulighederne for udlån fra fonden under alle omstændigheder er begrænsede. Det var noget, CD i de indledende drøftelser under førstebehandlingen lagde meget stærkt vægt på, og det er vi naturligvis tilfredse med at man har taget til sig. Vi regner selvfølgelig med, at en sådan garanti er bindende.

Kurt Hansen (VS):

VS mener, at disse dyrtidsportioner skal udbetales, uanset om der kan skabes en uskøn alliance mellem arbejdsministeren, hr. Aage Andersen, hr. Christophersen, de konservative og en lang række andre borgerlige politikere om, at det ville være en katastrofe, hvis disse midler blev udbetalt. Vi mener, pengene skal udbetales. Vi mener, det er lønarbejdernes midler, og at det, uanset hvilken måde man forsøger at binde dem på, vil være en tvangsmæssig foranstaltning.

Det betyder også, at vi vil stemme for SFs ændringsforslag. Det havde set anderledes ud, hvis det havde været et ændringsforslag fra os. Bl. a. fremgår det af § 2 i det ændringsforslag, SF har stillet, at arbejdsgiverne »skal indbetale et beløb svarende til det, der for de af dem beskæftigede lønmodtagere »er indbetalt i medfør af nævnte lov«. Hvem skal arbejdsgiverne betale disse penge til? Er det til staten, eller er det til en Lønmodtagernes Dyrtidsfond? Det er vigtigt at få afklaret. Det fremgår ikke af betænkningsbidraget, det fremgår ikke af selve ændringsforslagets tekst, og det fremgår ikke af bemærkningerne til ændringsforslagets tekst. Det kunne være vigtigt at få afklaret, hvordan det ligger. Men vi vil da stemme for det, selv om vi havde foretrukket, at det så anderledes ud. Vi kunne ikke være medforslagsstiller på det forslag, som var blevet indleveret, før vi blev konsulteret, og det er måske også alt i alt meget godt, når der mest af alt er tale om, at det nok er stillet på skrømt, fordi SF ville stemme for denne fond, som kan bruges i en ØD-opstart, når dette forslag nu alt i alt er faldet.

Så har de borgerlige partier jo været fremme i pressen med, at VS burde kunne stemme for det ændringsforslag, de har stillet om udbetalingen. Det er ændringsforslag nr. 3 om, at lønmodtagere, som ikke ønsker at afvente udbetaling efter reglerne, kan indgive en sådan begæring inden 1. juli 1980 og forlange pengene til udbetaling. Ja, det kunne vi godt, hvis der ikke var klausuler om, at de skulle bindes i banker eller til andre formål, men det her er en nøjagtig lige så tvangsmæssig foranstaltning som den, regeringen foreslår. Vi vil på ingen måde vælge imellem disse to tvangsmæssige foranstaltninger, og det gør, at vi alt i alt vil undlade at stemme

[Kurt Hansen]

til dette ændringsforslag fra venstre og de konservative.

Der er en lang række af de øvrige ændringsforslag – ændringsforslag nr. 4, 5, 6, 7, 8, 9 og 10 – som vi vil undlade at stemme til. Der er meget teknik i det her, og vi vil ikke tage ansvaret for, at dele af disse midler skal placeres i den Lønmodtagernes Dyrtidsfond, som vi grundlæggende er modstandere af.

Men under førstebehandlingen skete jo det, at jeg forsøgte at rode lidt i den værst tænkelige løsning, som vi kaldte den. Det var noget med en obligatorisk overskudsdeling uden en central fond kombineret med en gennemførelse af noget, der mindede om en Lønmodtagernes Dyrtidsfond. Nu fik vi godt nok ikke den obligatoriske overskudsdeling uden den centrale fond – det kunne socialdemokraterne tilsyneladende ikke bære – men vi fik Lønmodtagernes Dyrtidsfond gennemført, på trods af at de radikale i hvert fald heroppefra sagde, at de var stærke modstandere af en sådan central fond.

Nu er der kommet nogle bemærkninger ind i den tekst, der følger med ændringsforslag nr. 7, nogle bemærkninger, der siger noget om, at det er en lukket fond, hvortil der ikke kan tilføres nye midler. Ja men hvorfor står det ikke i selve lovteksten, i ændringsforslagets tekst? Det er jo dér, noget sådant skal stå. VS kan alene betragte det som en form for stemmeforklaring fra de radikales side.

Det er selvfølgelig beklageligt, at vi nu ser nogle klare konturer til noget, der kan bruges i en ØD-opstart; den mener vi ligger der, den er klar. SF, socialdemokratiet og de radikale kører den igennem, og man ville være himmelråbende naiv, hvis man forestillede sig, at der ikke inden for de nærmeste 52 år, som det jo kommer til at dreje sig om, kunne laves nogle ændringer, der går i retning af det, der netop er socialdemokratiets strategi, nemlig at bygge på det statskapitalistiske element. I denne sammenhæng hører en central fond til; det er vigtigt for dem at kunne have denne faste styring, det er vigtigt for dem for at kunne gå ind i den omdefinering af fagbevægelsen, som de er så langt inde i, og det er vigtigt for LO-toppen at have i et legitimeringsforsøg over for deres medlemmer. Her har de opstarten, og de vil med næb og kløer arbejde for stykke for stykke at udvide disse ting; de vil arbejde for at udvide denne dyrtidsfonds kompetenceområder. Derfor er be-

mærkningerne til ændringsforslag nr. 7 den rene stemmeforklaring set med vores øjne.

Jeg har ikke nogen spørgsmål at stille arbejdsministeren her, og da han heller ikke hører efter, kan det jo nærmest være ligegyldigt, men jeg kan meddele, at når han så kommer herop for at sige tak – ikke til hr. Kaj Poulsen denne gang, men til hr. Aage Andersen – behøver han ikke at tænke på at kommentere mit indlæg, eftersom han ikke har hørt det.

Poul H. Møller (KrF):

Kristeligt folkeparti gjorde allerede ved første behandling klart, at vi var imod denne nye fondsdannelse, ikke alene fordi det som nævnt af hr. Ninn-Hansen også her ved anden behandling var et klart aftalebrud i det augustforlig 1976, hvori kristeligt folkeparti deltog, men også fordi vi ikke har fået nogen som helst fornuftig eller rimelig begrundelse for at danne denne nye fond. Vi mener, at den ATP-bestyrelse og den ATP-ledelse, som har forvaltet disse midler indtil nu, på udmærket måde fortsat vil være i stand til det, også nu hvor udbetalingerne af disse indfrosne dyrtidsportioner starter til januar 1981.

Vi kan naturligvis heller ikke medvirke til, at disse milliarder pludselig væltes ud i forbruget i en tid, hvor vi i høj grad kæmper for at begrænse forbruget. Men vi er imod hele dette lovforslag og kan derfor heller ikke stemme for de ændringsforslag, der er fremkommet undtagen ændringsforslagene nr. 2, som jo er en trykfejl, der skal rettes, og nr. 4, 8 og 9. Såfremt nr. 9 ikke vedtages, kan vi gå ind for ændringsforslag nr. 10. Men vi vil som sagt gå imod dette forsøg på en ny fondsdannelse.

Alfred Hansen (DR):

Jeg skal prøve at gøre det hurtigt, så jeg ikke bliver årsag til, at der skal gives dispensation mellem anden og tredje behandling.

Retsforbundet har hele tiden været modstander af, at man pålagde staten den udgift at skulle indbetale til ATP de dyrtidsportioner ud over 2, som forfaldt på årsbasis, og vi har hele tiden fastholdt, at det var lønmodtagernes egen ejendom, og at det ikke var lønmodtagerne som gruppe, der skulle dispone-

[Alfred Hansen]

re og bestemme over disse dyrtidsportioners skæbne.

Når en række partier på statens vegne påtog sig indbetalingen, må der vel også have været statsfinansiell basis for at påtage sig denne forpligtelse. Derfor er det i og for sig besynderligt, at man skal se et ændringsforslag som nr. 1 fra SF, besynderligt på mange måder, fordi første afsnit af forslaget lægger op til, at dyrtidsportionerne skal udbetales.

Vi vil, skal jeg allerede nu meddele, til tredje behandling stille ændringsforslag om, at dyrtidsportionerne skal udbetales inden udgangen af den næste overenskomstperiode og altså inden ca. 3½ års udløb. Vi kan så forhandle om, hvorvidt der skal ske kvartalsmæssig udbetaling, men vi har altså valgt i gruppen at stille ændringsforslag om, at man i løbet af en 3½ års periode til og med udgangen af næste overenskomstperiode skal have udbetalt disse midler, som staten har forpligtet sig til, til den enkelte lønmodtager.

Vi er imod disse fonde, som der her lægges op til, og også imod, at SF i sidste afsnit af sit ændringsforslag lægger op til, at det er arbejdsgiverne, der skal betale disse 11-12 mia kr. Det er jo ret så tilfældigt valgt, og jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren for SF, hvad SF vil stille op med de arbejdsgivere, som ikke overholder den forpligtelse, som SF vil pålægge dem, nemlig inden den 1. januar 1980 at udbetale disse dyrtidsportioner. Hvad skal der ske med disse firmaer, disse virksomheder? Vil man erklære dem konkurs? Vil man sende fogden i hælene på dem, eller hvad har SF tænkt sig af repressalier over for disse virksomheder?

Man kunne faktisk lige så godt have forestillet sig et beslutningsforslag fra SF gående ud på et gratiale til alle, der har været i en virksomhed siden 1960, f. eks. 1.000 kr. pr. år, så ville man få ramt både arbejdsgivere, offentlige og sociale boligelskaber og minavisen, som den hed tidligere, Socialistisk Dagblad, ja, selv tidligere konsulenter ved SF skulle så også have udbetalt 1.000 kr. om året. Det er ret så tilfældigt valgt, og retsforbundet kan ikke støtte det; vi ønsker at undlade at stemme.

Arbejdsministerens ændringsforslag nr. 2 kan vi støtte, og vi vil undlade at stemme til ændringsforslag nr. 3.

Jeg vil godt knytte den kommentar til ændringsforslag nr. 3, at det dog er noget mere

liberalt, end regeringens planer giver udtryk for. Her overlader man det dog i nogen udstrækning til lønmodtagerne selv at bestemme, hvad der skal ske med pengene. Men det meget væsentlige, det for retsforbundet meget betydningsfulde, en mulighed for at få dem udbetalt til den enkelte ejer, beskæftiger venstre og det konservative folkeparti sig ikke med. Vi synes dog som sagt, at det er lidt mere liberalt, så vi vil undlade at stemme ved dette forslag. Jeg havde gerne set, at forslagsstillerne også havde medtaget den mulighed, at lønmodtagerne kunne få pengene udbetalt.

Med hensyn til ændringsforslag nr. 4 vil vi undlade at stemme. Ændringsforslag nr. 5 vil vi stemme for. Vi mener, at det trods alt må være lidt mere betryggende, at man i denne bestyrelse får et medlem udpeget efter indstilling af statsrevisorerne.

Ændringsforslag nr. 6 kan vi stemme for, det er rent teknisk, og ved ændringsforslag nr. 7 vil vi undlade at stemme.

Ændringsforslag nr. 8 vil vi stemme for. Vi finder, at det er betydeligt mere fornuftigt end regeringens forslag, ifølge hvilket man sætter et loft over disse investeringsmuligheder i aktieselskaber m. v. på højst 20 pct.

Ændringsforslag nr. 9 vil vi stemme for, og ændringsforslag nr. 10 vil vi stemme imod. Jeg skal ikke knytte nærmere kommentarer til det; det skulle vist være ret indlysende, hvad vores begrundelse er derfor.

Ved ændringsforslag nr. 11 vil vi undlade at stemme, og vi vil også undlade at stemme ved ændringsforslag nr. 12.

Lad mig så til slut gøre opmærksom på det ændringsforslag uden for betænkningen på blad nr. 246, som vi selv har stillet. Vi mener altså, at det først og fremmest må være lønmodtagerne, der selv skal afgøre, om de vil have en sådan dyrtidsfond, og vi ønsker også, at lønmodtagerne selv skal vælge den bestyrelse på 21 medlemmer, som også regeringen har foreslået. Vi foreslår, at de vælges ved direkte valg, og vi foreslår, at man blandt alle lønmodtagere, som jo har en lille formue stående, skal have mulighed for at sammensætte denne bestyrelse. Vi foreslår altså en urafstemning om, hvem der skal sidde i denne bestyrelse, for det er jo da en given ting, at de organisationsfolk, som vel nok efter regeringens forslag vil blive dem, der skal administrere disse milliarder, er

[Alfred Hansen]

valgt til noget helt andet end netop at administrere disse fondsmidler. Meget ofte er de også optaget af helt andet arbejde og har vel i og for sig begrænset kompetence til netop at administrere dette, ud over at det er fagforeningsfolk og meget ofte vel også nok socialdemokrater. Men det er sagt som en lille sidebemærkning.

Vi mener, at ejerne må have mulighed for at få direkte indflydelse på, hvem der skal administrere deres penge. Jeg vil varmt anbefale, at man stemmer for dette ændringsforslag, og så vil jeg endnu en gang erindre om, at der kommer et ændringsforslag fra retsforbundet til tredje behandling.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da jeg var oppe før, glemte jeg at sige, at vi kunne stemme for retsforbundets ændringsforslag.

Hr. Kurt Hansen fra VS var ikke helt klar over – måske er det heller ikke tydeliggjort nok i bemærkningerne, men det skal jeg da skrive mig bag øret til en anden gang – hvor de penge, jeg taler om at arbejdsgiverne skal indbetale, skulle gå hen. Der er ikke tale om, at de skal gå ind i nogen ny fond. Der er tale om, at de skal gå ind på statsbudgettet, fordi ATP-beløbet er opført på statsbudgettet. Vi bekymrer os faktisk også for balanceproblemer og den slags ting, og derfor mener vi, det var den rimeligste måde at gøre det på. Sådan ligger det. Der er overhovedet ikke tale om, at der skal laves nogen ny fond for disse penge.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er enig i de bemærkninger, hr. Aage Andersen har fremført.

Til hr. Christophersen skal jeg alene sige, at forslaget om en indstillingsret for statsrevisorerne selvfølgelig er vel gennemtænkt. Det er ingen pligt, det er bare en indstillingsret, og vi blander os selvsagt ikke i folketingets afgørelse i så henseende. Ønsker statsrevisorerne ikke at gøre brug af denne indstillingsret, er det klart, at det 7. medlem udpeges af finansministeren.

Jeg skal over for hr. Ninn-Hansen gentage fra første behandling, at vi i regeringen ingen viden har om nogen særlig vetoaftale. Vi har nøje overholdt alle de aftaler, der blev indgå-

et i august 1975, som jeg også sagde det under førstebehandlingen.

Jeg skal sige til hr. Glensgård, at der desværre ikke i dette forslag er de perspektiver, som hr. Glensgård nævner. Der er ikke tale om nogen begyndende ØD-reform, der er tale om et fuldstændig normalt pensionsarrangement, og der har alene været uenighed om, hvorvidt Dansk Arbejdsgiverforening og andre arbejdsgiverorganisationer skal have sæde i denne fond, der skal bestyre lønmodtagernes midler. Vi har ikke ønsket at gennemføre en ØD-reform i forbindelse med dette forslag.

Jeg skal over for hr. Bolvig bekræfte, at regeringen agter at ændre ATP-loven således, at der bliver overensstemmelse med det lovforslag, vi her har til behandling, og således at ATP i fremtiden kun vil kunne købe børsnoterede papirer.

Jeg skal over for fru Mimi Jakobsen bekræfte, at det efter regeringens opfattelse drejer sig om en lukket fond.

Jeg hørte nøje efter, hvad hr. Kurt Hansen sagde. Jeg mener – man kan sige desværre eller heldigvis, alt efter ideologisk fortegn – ikke, at der er tale om de perspektiver, som hr. Kurt Hansen her anførte.

Glensgård (FP):

Det er en ynke at høre på fødselshjælperen hr. Bolvig, når han her nævner, at det radikale venstre har fået en indrømmelse fra regeringen. Indrømmelsen skulle være ændringsforslag nr. 7. I ændringsforslag nr. 7 står der, at der indsættes som nye punkter, at man kan udlåne til kommuner til arealerhvervelse, og man kan udlåne til andelselskaber. Og så stod hr. Bolvig heroppe og sagde, at det var meget vigtigt, og så skriver man i bemærkningerne, at det skal ske under de og de forudsætninger. Jeg kan godt sige til hr. Bolvig, at også her er man blevet snydt, for regeringen er ikke bundet af de bemærkninger, og dyrtidsfondens bestyrelse er ikke bundet af de bemærkninger. Så hvis hr. Bolvig mener noget med, at det skal være under bestemte forudsætninger, skal det stå i loven, og hvis hr. Bolvig mener, at det er noget, der er vigtigt for det radikale venstre, så forudser jeg faktisk, at vi får en udsættelse eller i hvert tilfælde et ændringsforslag til tredje behandling, for det skal ind i loven.

[Glensgård]

Men hr. Bolvig lader sig sikkert her endnu en gang besnakke af socialdemokraterne.

Så sagde fru Lilli Gyldenkilde, at det måske godt kunne være nødvendigt med et kursus i økonomi, og det tror jeg da jeg vil give hende ret i, for jeg forstår på hende, at de knap 10 mia kr., som nu skal udbetales efter skat og noget med moms, ville blive 6-7 mia kr. Jeg må indrømme, at det forstår jeg ikke rigtig finanspolitisk. Og hvis SF interesserer sig for balanceproblemer, må vi lige have det klaret af. Hvis der skal udbetales 10 mia kr., har det selvfølgelig en finanspolitisk virkning, og umiddelbart kan vi sige, at tager vi skatten fra, har det en finanspolitisk virkning på det halve, nemlig 5 mia kr. Så snakkede fru Lilli Gyldenkilde om moms. Jeg ved ikke rigtig, hvordan det kommer ind, men hvis det skal trækkes fra også - hvordan det så skal klares med de 20¼ pct. - kommer vi længere ned. Derfor er det naturligvis nødvendigt at få klaret det op, hvis SF overhovedet interesserer sig for de økonomiske virkemidler bag ved et sådant forslag fra SF. Men det har jeg såmænd ikke nogen idé om at SF interesserer sig for.

Til fru Mimi Jakobsen vil jeg godt sige, at vi overfortolker ikke fondens virke, og der må være noget, fru Mimi Jakobsen har glemt, for hun nævnte, at fonden ikke skulle vare evigt. Jeg må selvfølgelig give hende ret i, at fonden ikke skal vare evigt, men den er dog planlagt at skulle eksistere til år 2034, og selv om fru Mimi Jakobsen og jeg er nogle af de unge her i folketinget, må vi dog erkende, at i år 2034 skal selv vi til at begynde at tænke på at dyppe småkagen i kaffen. Derfor vil jeg godt sige, at fonden naturligvis har et effektivt virke også langt ude i fremtiden, og derfor er det vigtigt for os at få bremsede denne fonds aktiviteter.

Hvis socialdemokratiet får lov til at fortsætte, har det naturligvis ingen betydning, om fonden eksisterer i år 2034, for så er dansk erhvervsliv nationaliseret, og så betyder det selvfølgelig ikke noget, om vi har denne fond eller ej. Men indtil da mener jeg nok vi skal forsøge at bekæmpe den så meget som overhovedet muligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af lovforslagets tekst
forkastedes, idet 16 stemte for, 152 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

§ 1

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 50 stemte for, 112 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

§ 2 med den foretagne ændring og § 3
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslaget uden for betænkningen af Mølgaard (DR) og Ib Christensen (DR)
forkastedes, idet 16 stemte for, 151 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 4
forkastedes, idet 67 stemte for, 95 imod; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 5
vedtoges med 103 stemmer mod 47; 16 stemte hverken for eller imod.

§ 4, således ændret, og § 5
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
vedtoges med 95 stemmer mod 67; 10 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 6 og 8
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 78 stemte for, 89 imod; 5 stemte hverken for eller imod.

Ændringsforslag nr. 10
vedtoges med 112 stemmer mod 49; 11 stemte hverken for eller imod.

§ 6 med de foretagne ændringer og §§ 7-14

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 11 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 3.

§ 15

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 angående titlen betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Anden behandling af:

Forslag til lov om regulering af lejen i visse lejemål.

(Lovforslag nr. L 63. Fremsat 4/12 79. Første behandling 7/12 79. Betænkning 17/12 79).

Der var stillet 9 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Svend Erik Hovmand (V):

Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til denne sag.

Formanden:

Nu må der være ro. Man må ikke lade det gå ud over ordførerne i sidste sag, at der er nogle, der har talt for længe om de foregående.

Svend Erik Hovmand (V):

Når jeg ikke skal gøre mange bemærkninger, hænger det selvfølgelig sammen med det fremskredne tidspunkt, men også med den omstændighed, at sagen vist ikke fortjener ret mange bemærkninger. Lovforslaget var, tror jeg nok boligministeren vil erkende, ikke særlig forberedt, da det kom til udvalget. Vi har fra venstres side peget på to væsentlige ting, nemlig spørgsmålet om den variable husleje, som er kendt inden for en lang række erhvervslejemål, og spørgsmålet om kommunernes indblanding i hele dette system.

Vi har ønsket at få kommunerne ud i de områder, hvor der ikke er regulering i dag, og vi har ønsket at få respekteret gældende aftaler inden for erhvervslejemål.

Jeg vil godt sige, at vi har haft betænkkeligheder ved ændringsforslaget vedrørende erhvervslejemålene, således som det også fremgår af vores betænkningsbidrag, men vores betænkkeligheder har vi overvundet i betragtning af den positive side af sagen, den fordel, der ligger i den forbedring, som forslaget indebærer. Derimod synes vi, det er en uskik, således som der i ændringsforslag nr. 2 lægges op til, at udlejeren skal indbringe sagen for huslejenævnet og for boligretten. Vi kender godt de eksisterende regler, men føler ærlig talt, at dette er at gå lige vidt nok. Vi mener, at det ville være mere rimeligt, om lejerne også havde en forpligtelse til at indbringe en eventuel sag, og derfor går vi imod dette forslag.

Resten af ændringsforslagene kan vi gå ind for.

Keld Andersen (KF):

Jeg skal heller ikke forlænge debatten yderligere i denne sene time, hvor de fleste formentlig er interesseret i snart at komme ind at læse morgenaviserne, men da der står i betænkningen, at det konservative folkeparti vil redegøre for sin stilling ved anden behandling, skal jeg sige, at vi vil stemme for de stillede ændringsforslag, der forbedrer dette i øvrigt ikke alt for gode lovforslag, og det drejer sig navnlig om ændringsforslag nr.